

س
س

سال نهم مجله سازگار و سرمایه ایران
مست و پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

امتازات تختیاد

سلام علیکم

حضور ارزشمند آن امتازات درمیت و پنجمین دوره نمایشگاه بین المللی کتاب تهران بابت
احترام است. این حضور فعال، نهادگرفایی و بالندگی فرهنگی و کوششی جهت تحقق فواید
والای انسانی و پویایی در راه وصول به حقایق است.

از تلاش ارزشمند شما در راه ترویج و ترویج فرهنگی با عنوان غرض برکزیده نمیش نامهران داخلی
این دوره نمایشگاه و قدر و اقل می شود.

بهمن دری

معاون امور فرهنگی و رئیس نمایشگاه

تألیف:

مهران شرفی

25 Tehran Book
International Fair
مهرماه ۱۳۹۵
الکتاب و المکتوب

تخته سیاه

سرشناسنامه : شرفی، مهران
 عنوان و نام پدیدآور : ادبیات سال دوم / مهران شرفی.
 مشخصات نشر : تهران: تخته سیاه، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۵ ص. : مصور (رنگی)؛ ۲۲ x ۲۹ س.م.
 شابک : ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۹۹۷ - ۳۰ - ۸ : ۱۳۵۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : واژه نامه.
 موضوع : دانشگاه ها و مدارس عالی - - ایران - - آزمون ها
 موضوع : ادبیات فارسی - - راهنمای آموزشی (متوسطه)
 موضوع : ادبیات فارسی - - آزمون ها و تمرین ها (متوسطه)
 موضوع : فارسی - - دستور - - راهنمای آموزشی (متوسطه)
 موضوع : فارسی - - دستور - - آزمون ها و تمرین ها (متوسطه)
 رده بندی کنگره : ۱۲ - ۴۳ الف ۳۷۴ ش / ۶۲۵۳ LB
 رده بندی دیویی : ۳۷۸ / ۱۶۶۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۲۳۸۶

انتشارات تخته سیاه

نام کتاب: ادبیات سال دوم

مؤلف: مهران شرفی

ناشر: تخته سیاه

چاپ اول: ۱۳۹۲

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

حروف نگار: گروه تایپ انتشارات

صفحه آرای: صنم آفریگان

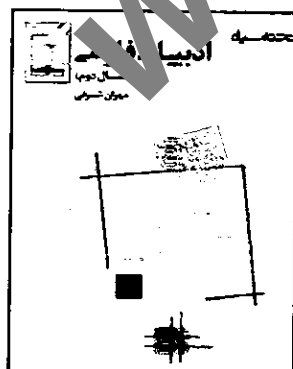
مدیر هنری چاپ جلد: حسین جلیلی

طراح جلد: ترانه میلادی

ناظر چاپ: عبدالمفتوحی

قیمت: ۱۳۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۹۹۷ - ۳۰ - ۸

صندوق پستی ۴۳۴-۱۳۱۴۵ انتشارات تخته سیاه

۶۶۴۰۰۳۰۰ - ۶۶۴۰۰۳۳۰

سخن مؤلف

همانطور که در مقدمه‌ی کتاب سال چهارم (پیش دانشگاهی) بیان کردم سال گذشته به سعی و لطف و مهربانی خانم‌ها نگار بهمنی و فوزان برومند اکثر مطالبی را که در کلاس به عنوان درس و نکته ارائه می‌کردم در جزوه‌ای گردآوری شد. اما جمع و جور کردن همه‌ی مطالب (املا، لغت، آرایه و...) کار آسانی نبود، که به لطف دوست بزرگوارم جناب آقای اشکان حافظی من را یاری داد.

در واقع شکل‌گیری کتاب به صورتی که می‌بینید طرح این دوست نازنین من است. معرفی و بررسی منبعی کتاب:

برای هر بخش برنامه‌ریزی و دقت خاصی در نظر گرفته شده است:

⑤ **لغت:** علاوه بر اینکه معنی و شکل لغات بر روی آن‌ها نوشته شده است تمامی لغات به صورت جعبه لایتنر در پاورقی آمده‌اند.

برای رفع مشکل حفظ لغات، ما با توجه به مطالب مطالعده درس به درس ادبیات واژگان هر صفحه را به دقت بخوانید هر هفته «مثلاً جمعه‌ها» یکبار از ابتدای کتاب شروع کنید.

تکرار می‌کنم هر جمعه از اول این کتاب که اگر لغتی را به درستی معنی کردید یکی از خانه‌های خالی مربوط به آن لغت را با مداد علامت‌گذاری کنید. پس از یک هفته یک لغت هر ۵ خانه‌اش علامت‌دار شد به این معنی است که باید از دایره پرسش ما حذف شود، اما اگر معنی و شکل آن را به خاطر نیاوردید همه علامت‌های قبلی آن را پاک کنید تا مراسم از اول شروع شود. با این روش ساده املا و سر و آوازی دقت به همان تعدادی که لازم است دوره خواهد شد.

⑦ **املا در ادبیات:** در طول چند سال اخیر روش مربوط به املا پیچیده‌تر شده‌اند به این ترتیب که سوالات املائی ادبی از حالت املائی لغوی صرف خارج شدند و مفهومی‌تر شده‌اند. در این کتاب برای کمک به رفع این دشواری، املا به شکل بسیار تخصصی آورده شده است.

املائی لغوی: کلماتی که ارزش املائی دارند پررنگ‌تر شده‌اند.

املائی مفهومی: در بخش واژگان در پاورقی، کلمات هم‌ریشه با کلمات مشخص شده‌اند. مثلاً اگر بدانیم که شرحه، تشریح و شرح دادن از یک ریشه هستند جلوی بسیاری از کلمات املائی گرفته خواهد شد و واژگان هم‌ریشه به درک معنی لغت و افزودن به دایره لغات شما نیز کمک می‌کند.

املائی زبان فارسی: نگارش لغت در فرهنگ جدید ادبیات فارسی تغییراتی داشته که باید با استفاده از قوانین کنکور مورد سوال قرار گرفته است از قبیل قوانین به‌کارگیری تشدید، همزه و... باید با استفاده از قوانین نگارش زبان فارسی آموخته شده و در متن‌های ادبی جستجو شوند تا برای چشم و حافظه سویری آشنا شوند.

املائی کلمات متشابه و هم‌آوا: بسیاری از کلمات از نظر ظاهری با هم تشابه دارند اما به سبب به متن معنای متفاوتی دارند مثل غریب و قریب و هایل و حایل یا نواحی و نواهی که اتفاقاً بخش دشوار املا را تشکیل می‌دهند. چرا که با نگاه سریع به متن دیده نمی‌شوند و حتماً باید با توجه به معنی و مفهوم متن تشخیص داده شوند و همین‌طور کلماتی که از نظر آوایی شبیه هم هستند مثل خوار و خار اما روش برخورد با این کلمات چیست؟ از نظر ما در حلقه اول باید چشم با این کلمات آشنا شود و با جستجوی متن‌های ادبی برای حافظه دوره شود به همین دلیل در پایان هر فصل همه کلمات مشابه و هم‌آوا در ایستگاه‌های املائی آورده شده‌اند که با توجه به محدودیت این لغات مناسب دوره هستند.

❷ **بخش تاریخ ادبیات و درآمدها:** در این بخش با مطالبی سر و کار داریم که با هم ارتباط ندارند یعنی نمی‌توانیم از روش کدگذاری استفاده کنیم بلکه باید از روش جداسازی مطالب استفاده کنیم یعنی اطلاعات مربوط به هر تاریخ ادبیات را باید طبقه‌بندی کنیم که از نظر ما شامل:

- ۱- اسم
 - ۲- آثار
 - ۳- توضیحات (مشخصات - سبک)
 - ۴- نیم‌نگاه است.
- به این ترتیب که تاریخ ادبیات مربوط به یک شاعر از یک متن خام تبدیل به اطلاعات طبقه‌بندی شده می‌شود و نگاه عمیق‌تر و دقت بیش‌تری روی جزییات انجام خواهد شد.
- در باره این یعنی از دفعه دوم مطالعه به بعد فقط اجزای داریم تعداد داده‌ها را ببینیم و سعی کنیم همه موارد را تنها با کمک حافظه‌مان کنیم. «روش پرسش و پاسخ برای دوره اطلاعات تا پنج برابر موثرتر از دوره به شکل مطالعه مجدد است.»
- قد گذر: تمامی نکات و اطلاعات متن درس‌ها آمده‌اند و دیگر نیازی به مطالعه‌ی اعلام به صورت یک‌جا نیست. چون مطالعه‌ی چند صفحه‌ای و آثار پشت سرهم بسیار ملال‌آور است.

❸ **آرایه‌های ادبی:** با رنگ قرمز این بخش مشخص شده‌اند.

برای توضیح هر کدام از آرایه‌ها می‌توانید به کتاب «آشتی با آرایه» از همین مؤلف مراجعه کنید.

❹ **بخش متن و تناسب معنایی:** با توجه به این فصل «قرا» است دوره‌های دوم به بعد مطالب به شکل پرسش باشد متن‌ها و ابیات کتاب با طراحی خاصی دسته‌بندی شده‌اند به این معنی که مفهوم و پیام ابیات برخلاف معمول زیر خطوط نوشته نشده و در یک کادر مجزا در سمت چپ صفحه نوشته شده است و شما را قادر می‌سازد تا به سادگی دست خود را روی کادر معنی و پیام بگذارید و سعی کنید پیام و مفهوم را خودتان بیان کنید.

❺ **تست‌های هر فصل:** برای هر فصل تست‌هایی انتخاب شده‌اند که با توجه به حجم کم، در برگیرنده‌ی تمام نکات لازم برای دوره و امتحان مطالبی که مطالعه کرده‌اید باشند.

در پایان تشکر صمیمانه دارم:

از خانم‌ها نگار بهمنی و فوزان برومند برای آغاز کار
از آقای اشکان حافظی برای طرح کلی کتاب، راهنمایی‌ها و هم‌فکری‌ها
از خانم نیلوفر کاظمی برای نظارت بر مطالب کتاب
از خانم‌ها فرناز شرفی، زهرا مؤدب‌شعار و فاطمه حسین‌فرد برای بازخوانی کتاب
از خانم صنم آفریگان برای زحمت بی‌پایان تایپ و صفحه‌آرایی
از مجموعه‌ی تخته سیاه به خصوص دوست عزیزم آقای دکتر مهدی آرام‌فر و خانم دکتر مونا آرام‌فر به خاطر مساعدت و حمایت بی‌دریغ.

کز دیو و دد ملولم انسانم آرزوست
گفت آن‌که یافت می‌نشود آنم آرزوست»

«دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر
گفتند یافت می‌نشود جسته‌ایم ما»

مولانا

۷	درس اول: (بخش اول): الهی	
۸	(بخش دوم): همای رحمت	
۱۲	ایستگاه املا (۱)	
۱۳	بانک تست فصل اول	
۱۶	انواع ادبی (۱)	فصل ۱
۱۷	درس دوم: رستم و اشکبوس	
۲۴	درس سوم: حمله‌ی حیدری	
۲۹	ادبیات نمایشی	
۳۰	درس چهارم: بچه‌های آسمان	
۳۲	آورده‌اند که	
۳۳	ایستگاه املا (۲)	
۳۴	بانک تست فصل اول	
۳۸	ادبیات داستانی معاصر	فصل ۲
۴۰	درس پنجم: کباب غاز	
۵۲	درس ششم: گلیم‌مرد	
۵۶	درس هفتم: سووشون	
۶۰	آورده‌اند که	
۶۱	آواز عشق	
۶۳	ایستگاه املا (۳)	
۶۴	بانک تست فصل دوم	
۶۷	ادبیات پایداری	فصل ۳
۶۸	درس هشتم: کلبه‌ی عمومی	
۷۱	تو را می‌خوانم	
۷۳	درس نهم: در بیابان‌های تبعید	
۷۶	از یک نسان	
۷۸	آورده‌اند که	
۷۹	خیام نیشابوری	
۸۰	ایستگاه املا (۴)	
۸۱	بانک تست فصل سوم	
۸۵	ادبیات جهان	فصل ۴
۸۵	درس دهم: دخترک بینوا	
۸۷	درس یازدهم: مانده‌های زمینی	
۸۹	آورده‌اند که	
۹۰	بانک تست فصل چهارم	
۹۲	انواع ادبی (۲)	فصل ۵
۹۲	درس دوازدهم: در آرزوی تو باشم	
۹۳	دل می‌رود ز دستم	
۹۷	درس سیزدهم: باغ عشق	
۱۰۰	پیدای پنهان	
۱۰۳	آورده‌اند که	
۱۰۴	ایستگاه املا (۵)	
۱۰۵	بانک تست فصل پنجم	

فصل ۵

فرهنگ و هنر

- ۱۱۵ درس چهاردهم: تربیت انسانی و سنت ملی ما
۱۱۵ درس پانزدهم: جلوه‌های هنر در اصفهان
۱۱۹ درس شانزدهم: خسرو
۱۲۲ مایع حرف شویی
۱۲۷ پشت دریاها
۱۳۲ آورده‌اند که
۱۳۴ ایستگاه املا (۶)
۱۳۵ بانک تست فصل ششم
۱۳۶

فصل ۶

ادبیات دوران جدید

- ۱۴۲ درس هفدهم: داروگ
۱۴۳ بخت من
۱۴۴ انتظار
۱۴۶ درس هجدهم: سفر به خیر
۱۵۰ در سال‌های زلزله و لایت
۱۵۲ درس نوزدهم: حدیث جوانی
۱۵۸ در که با شرف
۱۶۰ آورده‌اند که
۱۶۲ ایستگاه املا (۷)
۱۶۳ بانک تست فصل هفتم
۱۶۴

فصل ۷

سفرنامه ...

- ۱۷۱ درس بیستم: مدرسه امام شوش
۱۷۱ به سوی تخته‌جمشید
۱۷۳ درس بیست و یکم: خاطرات اعتمادالدین
۱۷۶ آن روزها
۱۷۸ درس بیست و دوم: شخصی به هزار غم گرفتارم
۱۸۰ طرحی از یک زندگی
۱۸۳ آورده‌اند که
۱۸۷ شور عشق
۱۸۸ ایستگاه املا (۸)
۱۹۰ بانک تست فصل هشتم
۱۹۱

فصل ۸

ادبیات فارسی برون‌موزی

- ۱۹۷ درس بیست و سوم: کعبه‌ی مخفی
۱۹۸ درس بیست و چهارم: مسافر
۲۰۲ ریشه پیوند
۲۰۴ مناجات
۲۰۶ بانک تست فصل نهم
۲۰۷

پاسخ‌نامه